

**ihale sözleşmesinde olmayan
ve sözleşmeyle bağlantısı da
olmayan bir kısım imalâtların
davacı yükleniciler
tarafından yapıldığı yapılan
imalâtların iş sahibinin
belediye olup olmadığını
araştırılması zorunlu olduğu
(Yargıtay K1)**

**ihale sözleşmesinde olmayan
imalâtlar**

T.C.

Yargıtay 15. Hukuk Dairesi

Esas No:2017/2055

Karar No:2017/4202

K. Tarihi:

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş

olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünöldü:

– K A R A R –

Dava, yüklenici tarafından hakedilen iş bedelinin tahsili istemiyle açılmış olup, mahkemece davanın reddine dair verilen hüküm, davacı vekilince temyiz olunmuştur.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2-Davacılar vekili müvekkilerinin ortak girişim olarak, davalı belediyeye ihalesi yapılan ve inşaatı tamamlanan ... Belediyesi Cumhuriyet Mahallesi Kültür Merkezi inşaatı işini aldıklarını, söz konusu işin yapımı sürecinde belediye tarafından ihalesiz olarak başkaca işlerin yapımı ve tamamlanmasının, belediyece ödeneceğinin taahhüt edilmesine ramen bedellerinin ödenmediğini, ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/479 Değişik iş dosyasıyla yapılan işlerin rayiç bedellerinin tespit edildiğini, 246.934,05 TL alacaklarının dava tarihinden itibaren avans faiz oranında davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili davanın reddini dilemiş, mahkemece de, sözleşme ilişkisinin ispatlanamadığı ve davalının kamu kurumu niteliğinde olması nedeniyle şifahi sözleşme yapılmasının mümkün bulunmadığı, gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Taraflar arasında davaya konu edilen imalâtlarla ilgili olarak eser sözleşmesi ilişkisinin kurulduğu kanıtlanamamıştır. Esasında kamu kurumu olan belediyenin taraf olduğu sözleşmelerin ne şekilde yapılacağı gerek 4734 gerekse 4735 sayılı Kanun'lerde gösterilmiştir. Bu yasalara uygun yapılmayan sözleşmelerin bağlayıcılığından sözedilemez. Esasen mahkemenin gerekçesi de bu yönden yerindedir. Ne var ki,

sözleşme kapsamında olmayan ve sözleşmeyle bağlantısı da olmayan bir kısım imalâtların davacı yükleniciler tarafından yapıldığı da iddia edilmekte olduğundan, hakimın Türk Kanunları'nı resen uygulaması gerektiğini düzenleyen HMK'nın 33. maddesi ve HUMK'nın 74 ve 75. maddeleri

uyarınca değerlendirme yapılması gerekmektedir (YİBK'nın 04.06.1958 tarih ve 15/6 sayılı kararı). Hakim maddi vakıalarla bağlı ise de, dayanılan kanun hükümleri ve hukuki tavsifle bağlı olmadığından ve Türk Kanunları'nı resen uygulama ilkesi uyarınca sözleşme dışı işin yapıldığı yıl itibariyle yürürlükte bulunan mülga 818 sayılı BK'nın 410 ve devamı maddelerinde düzenlenen vekâletsiz iş görme hükümlerinin değerlendirilmesi ve bu doğrultuda inceleme ve araştırma yapılması, yapılan imalâtların iş sahibinin belediye olup olmadığını araştırılması ve ayrıca iş sahibinin yararına olup olmadığının araştırılması zorunludur. Bedel belirlenirken de, BK'nın 413. maddesi uyarınca, yapıldığı yıl mahalli serbest piyasa rayici hesaplatılmalıdır.

0 halde mahkemece yapılacak iş, yukarıda açıklanan ilke doğrultusunda değerlendirme yapılmalı, bilirkişi kurulundan ek rapor alınmak suretiyle, dava dilekçesinde açıklanan imalâtlardan hangilerinin iş sahibi ...'na ait olduğu gerektiğinde tapu kayıtları da getirtilerek araştırılmalı, iş sahibine ait olan imalâtların iş sahibinin yararına ait olup olmadığı belirlenmeli, iş sahibi belediye yararına ait olan imalâtların yapıldığı yıl kesin biçimde saptanıp, bu imalâtların yapıldığı yıl mahalli serbest piyasa ile rayici hesaplatılmalı, (KDV piyasa rayicine tabi olmadığından ayrıca KDV ilave edilmemeli), alınacak rapora itirazlar değerlendirilmeli, bulunacak bedel hüküm altına alınmalı, iş sahibinin belediye başkanlığı olmayan imalât kalemleri yönünden ise dava reddedilmelidir.

Mahkemece, açıklanan hususlar gözetilerek araştırma yapıp yazılı şekilde hüküm tesisi gerekirken, eksik inceleme ile karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması uygun

bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine, 2. bentte açıklanan nedenlerle hükmün davacı yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 29.11.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.



ihâl

e